

Bu çözüm kitapçığında 75 sorunun çözümü vardır.

1. Bilgi çağı ve gelişen bilişim teknolojileri karşısında geçerliğini ve önemini koruyacak olan en temel dil becerisi dinleme olduğu için dinlemenin iletişim becerilerinin temelinde yatan beceri olduğunu anlamalarına yardımcı olmalıdır.
CEVAP: C
2. 5N1K tarzı kısa cevaplı sorular boşluk doldurma şeklinde de tasarlanabileceğinden cevap B'dir.
CEVAP: B
3. Soruda tanımlanmış olan okuma türü yazınsal metin okumadır. Yazınsal metin okuma öğrencilerin estetik zevk ve hayal dünyalarına en çok hitap eden okuma türlerinden birisidir.
CEVAP: D
4. Verilen seçeneklerin hepsi dinleme öncesi stratejilerindedir. Öğrencilerin zihinlerinde olayları canlandırmalarını ve dolayısıyla daha üst düzey bilişsel becerilerini geliştirmelerine yardımcı olan doğru strateji zihinde canlandırmadır.
CEVAP: C
5. Metin tecrübesi, dil bilgisi ve dil bilgisel özellikler bir metnin okunup anlaşılmasında ayrı ayrı önem teşkil eden öğeler olduğu için bunları yok sayarak okuduğunu anlama becerisinin gelişmesi beklenemez.
CEVAP: E
6. Beklenti oluşturma stratejisi dinleme sorası değil; dinleme öncesi stratejilerindedir.
CEVAP: A
7. Yazma konusu öğretmen tarafından değil; öğrenciler tarafından var olan konular arasından seçilmelidir.
CEVAP: E
8. Yazma eğitiminin temel amacı metin oluşturma değil; metin oluşturma için gerekli donanıma sahip olmadır.
CEVAP: E
9. Yazma süreci kontrol listeleri ve öğrenci öz değerlendirme formları süreci değerlendirme amacı taşır. Metni değerlendirme amacı taşıyan bütüncül, temel özelliklere göre, analitik/çözümleyici puanlama arasında ise hızlı bir değerlendirmeyi sağlayan bütüncül puanlamadır.
CEVAP: C
10. Sesin titremesi ekleme (artikülasyon) bozukluklarından değildir.
CEVAP: B
11. Konuşma konusu; konuşan kişinin sadece kendi ilgisi doğrultusunda değil, dinleyicilerin ilgisi doğrultusunda da şekillendirilmelidir.
CEVAP: E
12. Verilen etkinliklerin tamamı kelime hazinelerini geliştirme konusunda etkili olmakla birlikte; gözlem gücü özellikle A, B ve C seçeneklerinde ön plana çıkmaktadır. Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek içinse resim, grafik ya da karikatür kullanmak etkili olacaktır.
CEVAP: A
13. Verilen kazanım "sunum" basamağıyla ilgilidir.
CEVAP: E
14. Belirtilen sorunlar öğrencinin paragraf düzeyinde sıkıntılarının olduğunu göstermektedir.
CEVAP: D
15. "Siyasi yazılar" pek çok yönden öğrenci açısından örnek teşkil etmeyeceği için uygun değildir.
CEVAP: B

16. İyi bir konuşmanın ses özellikleri; işitilebilirlik, akıcılık, açıklık, hoşça giderlik ve bükümlülüktür. Tutukluk bir konuşma kusurudur.

CEVAP: C

17. Sesin işitilmesi ile ilgili fiziksel nitelik; konuşma organları ile ilgili fizyolojik nitelik; konuşma ihtiyacı ile ilgili psikolojik nitelik ve konuşmanın toplumda iletişim sağlama olması ile ilgili toplumsal nitelik konuşmanın yapısal özelliklerindedir.

CEVAP: A

18. “Anlamadıklarını ve merak ettiklerini sorma” empatik konuşma açısından değil, doğrudan konuşmaya katılma açısından bir kazanımdır.

CEVAP: C

19. Tanımlanan dinleme türü “diyalog kurmak için dinleme”dir.

CEVAP: E

20. Soruda verilen dinleme stratejisi “öz değerlendirmede bulunma”dır.

CEVAP: C

21. Dil, eşzamanlı ve artzamanlı olarak ele alınabilir, söz ise artzamanlı ya da eşzamanlı olarak ele alınamaz.

CEVAP: D

22. Özellikleri sıralanan dilbilim akımı, Yapısal Dilbilim (yapısalcılık) olarak adlandırılmaktadır.

CEVAP: A

23. Brondal, Hjelmslev ve Uldall, Prag Dilbilim Okulunun önemli temsilcileridir.

CEVAP: A

24. Lahana, Rumca bir kelimedir. Türkçede kelime başında l- sesi kurallı kelimelerde asla kullanılmamıştır.

CEVAP: C

25. Söylenti kelimesi, söyle- fiilinden türeyen bir kelimedir. Diğer kelimeler ise doğadaki seslerin taklit edilmesiyle ortaya çıkan yansıma kelimelerdir.

CEVAP: A

26. “Soruları cevaplarırken çok dikkatli olmalı.” cümlesinde, “olmalı” yapısı, gereklilik bildirirken diğer seçeneklerde olasılık bildirmiştir.

CEVAP: C

27. b, c, d, g ünsüzleri tonlu ünsüzlerdir. Bu seslerin tonsuz karşılıkları ise p, ç, t, k sesleridir.

CEVAP: B

28. Moğolca, Türk lehçelerinden biri değildir. Türkçeye Moğolca, Altay dil ailesinde bulunmaları bakımından ortaktırlar.

CEVAP: E

29. Öyle görünüyor ki Ali de gelecek maça.” cümlesinde gelecek zaman eki olasılık bildirmiştir.

CEVAP: E

30. ç, p, k, t ünsüzleri tonsuz ünsüzlerdir.

CEVAP: B

31. Türkçede en fazla üç ünsüz aynı kelimedede yan yana gelebilir: Türklük gibi.

CEVAP: D

32. Tüm amacı eski yazınsal metinleri okumak ve ele almak olmak bilim dalı filolojidir.

CEVAP: C

33. Fonetik, dil bilimin anlam boyutuna ait alt dallarından biri değildir. Fonetik dil bilimin ses boyutuyla ilgili bir alandır.

CEVAP: E

34. Bergama Okulu, gösterge bilim okullarından biri değildir.

CEVAP: E

35. jandarma: Fransızca

zor: Farsça

vücut: Arapça

tarak: Türkçe

fındık: Rumca

CEVAP: D

36. Özellikleri sıralanan dil bilim alanı, Budun dilbilimdir.

CEVAP: A

37. Batı'da çocuk edebiyatı tarihinin iki yüzyılı aşkın bir süresi söz konusudur. Verilen bilgilerde sadece kurumsallaşmadan bahsedilmektedir.

CEVAP: A

38. Çocuk şiirlerinde çocuğun duygu ve düşünce dünyasına fazla gelecek şekilde; mecazlı anlatımların yoğun bir biçimde kullanılması istenmeyen bir durumdur.

CEVAP: E

39. *Dersimiz Atatürk* isimli çocuk kitabı Turgut Özakman'a aittir. Sevgi Tanrısever ise *Atatürk Çocuk Olmuş* adlı kitabın yazarıdır.

CEVAP: D

40. Destan türünde kahraman, olağanüstü nitelikleri olan olağanüstü olaylar yaşayan bir özellikte olduğu için çocukların kimlik gelişimi konusunda diğer türlere göre daha az etkili olabilecek bir türdür.

CEVAP: C

41. Başık/baş İslam öncesi anonim halk edebiyatında ilahi anlamında kullanılmıştır.

CEVAP: B

42. *Codex Cumanicus*, Türk bilmece edebiyatının en eski örneklerini verir. İçinde toplam 46 adet bilmece bulunmaktadır.

CEVAP: D

43. *Şerh-i Nutk-ı Yunus Emre*, Niyazi Mısıri'nin eseridir. Diğer eserler Gaybî Sunullah'a aittir.

CEVAP: E

44. *Köroğlu* kahramanlık temalı hikâyedir. Diğer hikâyeler ise aşk temalıdır.

CEVAP: C

45. I. beyit ". Me fâ i lün fe i lâ tün me fâ i lün fe i lün" vezni ile yazılmıştır. II. beyit ". Fâ i lâ tün fâ i lâ tün fâ i lâ tün fâ i lün" vezni ile yazılmıştır. III. beyit "Fe i lâ tün fe i lâ tün fe i lâ tün fe i lün" vezni ile yazılmıştır. IV. beyit ise "Mef û lü fâ i lâ tû me fâ î lü fâ i lün" vezni ile yazılmıştır.

CEVAP: E

46. Beytin ilk dizesinde yer alan "Neyimiş" ifadesi 1. Müzik aleti olan "Ney" imiş. 2. Soru anlamına gelen "Neyimiş?" anlamlarına gelecek şekilde her iki anlamı ile de kullanılmıştır.

CEVAP: A

47. Özellikleri verilen eser Hoca Mesud'un Farsçadan tercüme ettiği *Süheyl ü Nevbahar* isimli mesnevisidir.

CEVAP: B

48. Bosnalı Sâbit, mahalli tarz ile; Fehîm-i Kadîm ve Neşâtî ise Sebki Hindî üslubu ile; Nâbî ise Hikemî tarz ile şiir yazmıştır. Şeyhülislam Yahyâ ise klasik üslup ile şiir yazmıştır.

CEVAP: C

49. Tanzimat'ın II. Dönemi'nde, Rezaizade Mahmut Ekrem ve Abdülhak Hamit, şiirde romantizmi esas alarak eserler vermişlerdir. Dolayısıyla aşk, ölüm, aile yaşamı gibi bireysel konular işlenmiştir. Hem romantizmin etkisiyle hem de Hamit'in bireysel çalışmalarıyla tabiat, ilk defa şiire girmiştir. Bu dönemde yine romantik tiyatro eğilimleri dolayısıyla okunmak için tiyatrolar yazılmıştır. Ancak bu dönem romanlarında yanlış Batılılaşma, doğu-batı ikilemi, cariyelik gibi daha çok sosyal konular işlenmiştir.

CEVAP: E

50. A, B, C ve E seçeneklerinde verilen bilgiler doğrudur. Ancak Fecr-i Âti topluluğu toplumsal konulara eğilimi ve siyasi eleştiriye yer vermemiştir. Tam tersi daha çok marizi, aşırı duygusal ve melankolik bir sanat anlayışı benimsemiştir.

CEVAP: D

51. Parçada verilen bilgiler doğrultusunda söz konusu olan şair Ahmet Hamdi Tanpınar'dır. Onun şiirlerinin ana izleği rüya, hayal ve zamandır. *Bursa'da Zaman* şiiri bu üç kavramı bir arada veren önemli şiirlerden birisidir.

CEVAP: C

52. Oğuz Atay, Orhan Pamuk, Hasan Ali Toptaş ve İhsan Oktay Anar postmodern roman anlayışının en önemli temsilcileridir. Kemal Tahir ise toplumcu gerçekçi edebiyat anlayışını temsil eder.

CEVAP: B

53. Postyapısalcılık, deconstructivism olarak da adlandırılan ve soruda da tanımlanan eleştiri kuramı yapısöküldür.

CEVAP: C

54. Şiirin başlığına adını veren "nemfler" Yunan mitolojisinde geçen tanrısal varlıklardır. Peri olarak da adlandırılırlar. Buradan da hareketle zaten şiirin geneline ait olan Yunan etkisi ve Salih Zeki Aktay'ın da bütünüyle bu akımın edebiyatımızdaki temsilcisi olmasıyla aranan akımın neoklasisizm olduğu anlaşılmaktadır.

CEVAP: E

55. Dörtlüğün mısra sonlarındaki "o yanmaz, o yâra, uyanmaz, uyara" sözcüklerinin yazılışı (eski harflerle düşünülecek olduğunda) aynı fakat anlamları farklıdır. Bu tür kafiyeleşmeye cinaslı kafiye adı verilir.

CEVAP: D

56. Günümüzde bir nazım şekli ve türü olarak kullandığımız "türkü" sözcüğü ilk defa Ali Şir Nevâî tarafından *Mizanü'l Evzan* adlı eserde kullanılmıştır.

CEVAP: B

57. Beyitte Hz. İsa'nın ölümleri diriltmesi mucizesine gönderme yapılmaktadır.

CEVAP: A

58. Beyitlerde manzum bir şekilde peygamberin sözleri aktarılmaktadır. Beyitler manzum kırk hadis türüne örnektir.

CEVAP: B

59. *Kırk Hayatlar* – Halit Ziya Uşaklıgil'in; *Hayat-ı Hakîkiyye Sahneleri* – Hüseyin Cahit Yalçın'ın; *Hac Yolunda* – Cenap Şahabettin'in; *Eylül* – Mehmet Rauf'un eseridir. Dolayısıyla bu eserlerin hepsi Servetifünun Dönemi'ne aittir. *Hüzün ve Tebessüm* ise Fecr-i Âti topluluğundan İzzet Melih Devrim'e aittir.

CEVAP: E

60. Verilen bütün isimler sosyolojik eleştirinin önemli isimleri olmakla beraber; bunun kurucusu da sayılabilecek ve Türk edebiyatında da etkileri görülen isim H. Taine'dir.

CEVAP: D

61. – Verilen metnin ana fikrini açıklama, kavrama düzeyindedir. Çünkü bu kazanımda verilen bir metnin ana fikri açıklanırken, ana fikirde herhangi bir değişim olmaksızın birey kendi cümlelerine dökülecek; ne anladığını söyleyecektir. Dolayısıyla bir doneyi yorumlayıp açıklamak kavrama düzeyindedir.

– Bir olayı resmederek açıklama, kavrama düzeyindedir. Kavrama basamağında verilen bir done açıklanabilir, tahmin edilebilir ya da çevriliş bilgiler değiştirilmeden farklı bir formata dönüştürülebilir. Bu hedefte bir formattan (yazı) başka formata (resim) çevirme söz konusudur.

– Metindeki noktalama işaretlerini doğru kullanma, uygulama düzeyindedir. Çünkü öğrenilen bir bilgi yeni bir durumda kullanılmıştır. Uygulama basamağı edinilen bilgileri başka bir ortama transfer etmeyi kapsar.

CEVAP: B

62. 2004 – 2005 öğretim yılında uygulamaya geçirilen Türkçe programında yapılandırmacı yaklaşım benimsenmiştir. Bu doğrultuda gelen yeniliklerden birkaçı şöyledir:

- Metinlerin öğretiminde tematik yaklaşım benimsenmiştir.
- Bitişik eğik yazı, ikinci sınıfın ikinci döneminden birinci sınıfa alınmıştır ve okuma yazma öğretimi ne bitişik eğik yazı ile başlanmıştır.
- Bitişik eğik yazının öğretimi gereği, okuma yazma öğretiminde parçadan bütüne hareket edilmektedir.
- Cümle çözümleme yöntemi bırakılarak ses temelli cümle yöntemi benimsenmiştir.
- Davranışçı yaklaşımın ürünü olan hedef ve hedef davranış ifadelerinin yerine kazanım ifadesi gelmiştir. Dolayısıyla sonuç değerlendirme yetersizleşmiş ve süreç+sonuç birlikte değerlendirilmeye başlanmıştır.
- Çoklu Zekâ Kuramı ve yapılandırmacı odaklı diğer kuramlar yeni sisteme yön vermiştir.
- Öğrenci merkezli bir süreç ön plana çıkmıştır.
- Öğretmenin rehber olma süreci başlamıştır.

Buna göre seçenekler incelendiğinde E seçeneğinde verilen programlı öğretim modelinin davranışçı odaklı bir yapı sergilediğini ve yapılandırmacı odaklı bir programda bu modelin kullanılmadığını söylemek mümkündür.

CEVAP: E

63. Değerlendirme sürecini öğrenciler “Eleştirel dinlerim.” şeklinde yorumlamaktadır. “Dinleyen, mesajı inançlarına göre ölçüp tartar, konuşanın güdülerini ve mesajın geçerliliğini sorgular, sunulan fikirlere yönelik şüphelerini ortaya çıkarır, konuşanın fikirlerini mükemmelliğin standartları ile karşılaştırır, sözü edilmeyen hususları ve mesajın nasıl geliştirileceğini düşünür; kısaca söylenenleri değerlendirir.”(Kenneth, D. Moore, s. 121.)

Dolayısıyla dinleme sürecinin değerlendirme aşamasında yapılan etkinlikler daha çok eleştirel dinlemeyle ilişkilidir.

CEVAP: E

64. • Metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerini ayırt etme; bölümler arası ilişkileri bulma; metinde geçen olayın sebep ve sonuçlarını belirleme; fayda ve zararlar üzerinde çalışmalar yapma işlemleri çözümleme etkinlikleridir. Çözümleme analiz olarak da adlandırılır.
- Metnin yapı ve biçim özelliklerine benzer bir metin yazma birleştirme diğer bir adıyla sentez etkinliğidir.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı B seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: B

65. Epistemolojik inancı olgunlaşmış bireyler bilginin; parçaların birbirleriyle ilişkilendirilmesiyle oluşan karmaşık bir yapıya sahip olduğunu, bağlama bağlı olarak değişebilen geçici doğrular ya da yanlışlar olduğuna, öğrenmenin zaman içinde gerçekleşebileceğine, öğrenme yeteneğinin geliştirilebilen bir şey olduğuna inanır. Dolayısıyla A, B, D ve E seçeneklerinde verilen bilgiler epistemolojik inancı gelişmiş bireyin düşünce yapısıyla çelişir. Buna göre doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

66. Kavram öğretiminde anlamlı öğrenmeleri sağlama, kavramlar arası benzer ve farklı yanları belirleyebilme ve kavramlara ait özellikleri görselleştirmede kullanılan tekniklerden biri Venn diyagramıdır. Venn diyagramında birbiriyle kesişen kümeler çizilir ve kavramların ortak yanları ve ayrışan yanları kümelerin uygun bölümlerine yazılır. Buna göre doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

67. Soruyu incelediğimizde, derste bir konunun öğrenci katılımıyla ele alındığı görülmektedir. Bu süreçte öğrenciler belirlenen konu hakkında kendi bakış açılarını geliştirmiş, süreci planlamış ve bir ürün ortaya çıkarıp bunu sunmuştur. Tüm bu özellikler süreçte aktif öğrenmeye yer verildiğini göstermektedir. Buna göre doğru cevap A seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: A

68. Kavram öğretiminde şartlanma, aktarma, bağlam, genelleme, belirginleştirme, ayırt etme, tanımlama, anlamlı hâle getirme, sınıflandırma olmak üzere dokuz farklı sözcük öğrenme yöntemi kategorisi oluşturulabilir. Söz konusu yöntemlerden şartlanma, bir nesnenin adıyla o nesne ya da o nesnenin resmiyle öğrenilmesi; aktarma, bilinen bir nesneden yola çıkarak bilinmeyen öğrenilmesi; bağlam, bir nesnenin metin içi kullanımlarla öğrenilmesi; genelleme, nesnelere topluluğunun bütününe benzerlikleri ön plana çıkarılarak öğrenilmesi; belirginleştirme, nesnelere topluluğunun içerisinde benzer özelliğe sahip olanların öğrenilmesi; ayırt etme, nesnelere topluluğu içerisinde bir nesnenin ayırt edici özelliklerinin belirlenerek öğretilmesi; tanımlama, nesnelere açık tanımları yapılarak öğrenilmesi; anlamlı hâle getirme, nesnelere topluluğunun sistemli ve bütünlük içerisinde öğrenilmesi; sınıflandırma, bir nesnenin alt kavramları yardımıyla öğrenilmesi olarak tanımlanabilir. Buna göre doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

69. Soruda öğretmen dersin ne işe yarayacağını ve bu dersi nasıl kullanacaklarını söylemiştir. Bu durumda öğrencilerini güdülemiş ve onları öğrenmeye istekli hale getirmiştir. Böylelikle öğrenciler öğrenmeyi daha anlamlı halde edinecektir. Buna göre doğru cevap anlamlılık ilkesidir.

CEVAP: D

70. Türkçe dersinde içerik düzenlenirken bir konunun genişleyen ve derinleşen tekrarlarla ele alınması ve böylelikle öğrencilerin daha önce edindiği kazanımları yeni edinecekleri kazanımlar aşamasında kullanması temel alınmıştır. Bu durum sarmal tasarımla ilişkilidir. Sarmal tasarımda konular birbiriyle ilişkilendirilir ve her konu ilerleyen yıllarda ve konularda daha derin ve geniş biçimde tekrar edilir.

CEVAP: E

71. Bir metni okuyup okumayacağımıza karar vermek, metnin içeriği ve yapısal özellikleri hakkında bir kanaata varmak için "göz atarak okuma" tekniğinden yararlanır. Buna göre doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

72. Öğretim programında yer alan ara disiplinler Sağlık Kültürü, Girişimcilik, İnsan Hakları ve Vatandaşlık, Kariyer Bilinci Geliştirme, Özel Eğitim, Rehberlik ve Psikolojik Danışma, Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim, Afetten Korunma ve Güvenli Yaşamdır. Dolayısıyla doğru cevap D seçeneğindedir.

CEVAP: D

73. Verilen etkinlik incelendiğinde öğrencilerin ezberleme becerilerinin geliştirilmeye çalışıldığını söyleyebiliriz. Dolayısıyla bilme basamağındaki bir hedefe yönelik olduğunu söyleyebiliriz. Seçenekler arasında ezberleme davranışını yansıtan kazanım C seçeneğindedir.

CEVAP: C

74. Sorunun doğru cevabı serbest konuşmadır. Serbest konuşma, öğrencilerin kendilerini özgürce ifade etme becerisi kazanmalarını sağlayan, öğrencilerin kendi seçtikleri bir konuda yaptıkları konuşmadır.

CEVAP: D

75. Soruda özellikleri verilen teknik münazaradır. Münazarada amaç, öğrencilerin dersin dışında başka kitapları okumasını ve incelemesini sağlamak, onların konuşma becerilerini geliştirmek, düşünceler arasında bağ kurabilmek, düşüncelerini kusursuz bir şekilde dile getirmektir. Böylece münazara sayesinde öğrencilerin konuşma yeteneği gelişir, yorum becerileri artar.

CEVAP: D